สรุปสถานการณ์เศรษฐกิจสเปน ปี 2563 และคาดการณ์ปี 2564

ปี 2563 เศรษฐกิจสเปนมีมูลค่า 1,119,976 ล้านยูโร หดตัวร้อยละ 11 ซึ่งเป็นการเติบโตต่ำที่สุดในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว และต่ำกว่าช่วงวิกฤติเศรษฐกิจครั้งใหญ่เมื่อปี 2552 ถึง 3 เท่า เป็นผลจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงและต่อเนื่อง รวมถึงมีการดำเนินมาตรการป้องกันการระบาดอย่างเข้มงวด อย่างไรก็ดี เป็นอัตราการชะลอตัวที่ต่ำกว่าคาดการณ์ และมีแนวโน้มฟื้นตัวร้อยละ 7.2 ในปี 2564

ในช่วงแรกของสถานการณ์ COVID-19 (เดือนมีนาคม-มิถุนายน 2563) รัฐบาลสเปนประกาศ State of Alarm และใช้มาตรการล็อคดาวน์โดยการกักตัวเต็มรูปแบบ (Home confinement) ทั่วประเทศ ติดต่อกันเป็นเวลากว่า 94 วัน ส่งผลให้เศรษฐกิจหดตัวอย่างรุนแรงที่ร้อยละ 17.8 ในไตรมาสที่ 2 ก่อนจะกลับมาขยายตัวอย่างก้าวกระโดดภายหลังการสิ้นสุดมาตรการล็อคดาวน์ในไตรมาสต่อมา ที่ร้อยละ 16.2 อย่างไรก็ดี การระบาดระลอกใหม่ของ COVID-19 ตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 3 เป็นต้นมา ฉุดการขยายตัวของเศรษฐกิจลงมาอยู่ที่ร้อยละ 0.4 ในไตรมาสที่ 4

ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การหดตัวอย่างมีนัยสำคัญของภาคการท่องเที่ยว รวมถึงธุรกิจบริการที่เกี่ยวเนื่อง ซึ่งในปี 2562 มีสัดส่วนร้อยละ 14 ของ GDP ขณะที่ปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 4 โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงจาก 85 ล้านคนในปีก่อนหน้า เหลือ 20 ล้านคน โดยเฉพาะที่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อย่างหมู่เกาะบาเลียริค และหมู่เกาะคานารี นอกจากนี้ ธุรกิจเกี่ยวเนื่อง รวมถึงร้านอาหาร บาร์ และร้านค้าซึ่งร้อยละ 70 เป็น SMEs ได้ปิดกิจการชั่วคราว และถาวรเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้อัตราการว่างงานพุ่งสูงถึงร้อยละ 16.3 หรือจำนวนกว่า 622,600 คน

การบริโภคภาคเอกชนหดตัวร้อยละ 8.4 ในไตรมาสสุดท้าย สอดคล้องกับการปรับลดของดัชนีความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ รวมถึงภาคการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งหดตัวตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก และคู่ค้าสำคัญโดยเฉพาะยุโรป โดยในไตรมาสที่ 4 การส่งออกหดตัวร้อยละ 20 และการนำเข้า หดตัวร้อยละ 14 เทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า ส่วนภาคอุตสาหกรรมการผลิต และการก่อสร้าง หดตัวร้อยละ 4.3 และ 18.2 ตามลำดับ ขณะที่การใช้จ่ายภาครัฐเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยในไตรมาสที่ 4 ขยายตัวร้อยละ 7 ส่งผลให้การขาดดุลงบประมาณ และหนี้สาธารณะพุ่งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์

อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจปี 2563 มีอัตราการชะลอตัวต่ำกว่าคาดการณ์ และพ้นจากการเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอย โดยเป็นผลจากการดำเนินมาตรการเยียวยาผลกระทบ และกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ซึ่งรวมถึงมาตรการคงการจ้างงาน (ERTE)[1] ซึ่งครอบคลุมร้อยละ 22 ของแรงงาน และการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ของรัฐของผู้ประกอบการ SMEs

รัฐบาลสเปนคาดว่าเศรษฐกิจปี 2564 จะขยายตัวที่ร้อยละ 7.2 (ร้อยละ 9.8 หากรวม EU Recovery Plan) โดยมีปัจจัยส่งเสริม คือ การควบคุมและจำกัดการแพร่ระบาดของ COVID-19 จากการได้รับวัคซีน และการตรวจ PCR อย่างแพร่หลายในช่วงครึ่งแรกของปี การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว และการค้าระหว่างประเทศ ที่สำคัญ คือ การใช้งบ European Recovery Fund[2] ในการดำเนินมาตรการเยียวยาภาคธุรกิจ กระตุ้นเศรษฐกิจ และการปรับโครงสร้างสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ ขณะที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) คาดการณ์ในอัตราต่ำกว่า ที่ร้อยละ 5.9 ซึ่งสูงกว่าเศรษฐกิจโลก (ขยายตัวร้อยละ 5.5) และประเมินว่า เศรษฐกิจสเปนจะกลับมาขยายตัวในระดับเดียวกับช่วงก่อนวิกฤติ COVID-19 ในปี 2566 หรืออีก 2 ปีข้างหน้า

หมายเหตุ:

[1] รัฐบาลขยายระยะเวลาการใช้มาตรการ ERTE เป็นครั้งที่ 4 ตั้งแต่เกิดวิกฤติในปี 2563 ออกไปจนถึงเดือนพฤษภาคม 2564

[2] สเปนได้รับจัดสรรงบ European Recovery Fund วงเงิน 72 ล้านยูโรในช่วงปี 2564-2569 ในรูปของเงินให้เปล่า และอีก 70 ล้านยูโร ในรูปเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ

[3] การคาดการณ์ล่าสุดของ IMF ณ เดือนมกราคม 2564 โดยปรับลดจากการคาดการณ์ ณ เดือนตุลาคม 2563

ที่มา : Instituto Nacional de Estadística และ International Monetary Fund

☐ นโยบายภาครัฐ ☑ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ